

Dentergem, 9 november 2021

Betreft: Ouderenbehoeftenonderzoek Dentergem

Door de Vrije Universiteit van Brussel werd samen met de provincie West-Vlaanderen een ouderenbehoeftenonderzoek ontwikkeld. Dit laat toe dat de resultaten van de gemeente Dentergem kunnen vergeleken worden met de provincie West-Vlaanderen en Vlaanderen.

Het onderzoek werd gedaan bij een selectie van de 60 plussers uit onze gemeente.

1. Woonsituatie en buurt

71 % van de ouderen woont samen met een partner en 80 % is eigenaar.

90 % woont nog zelfstandig thuis in een ééngezinswoning.

Toch geeft 50,4 % aan dat hun woning 'matig' niet aangepast is en 36,8 % dat hun woning 'ernstig' niet aangepast is. Voornaamste redenen : trappen in de woning, woning te groot, afstand tot voorzieningen te groot, afstand tot kinderen te groot.

Toch vindt 60,8 % dat ze de woning zullen laten zoals ze is. 34,9 % zullen de woning aanpassen aan de behoeften. Dat ligt hoger dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen.

75 % vindt het prettig wonen in Dentergem. Er zijn wel meer bejaarden die geen mening hebben in Dentergem t.o.v. West-Vlaanderen en Vlaanderen.

1 op 3 geeft aan helemaal niet betrokkene te zijn met hun buurt en 1 op 3 is zeer betrokken met de buurt.

1 op 4 geeft aan 's avonds nooit op straat te komen. In West-Vlaanderen en Vlaanderen is dit nog hoger. Hoe ouder, hoe minder en vrouwen komen minder op straat dan mannen.

1 op 5 vindt dat er (ruim) onvoldoende georganiseerd wordt in de wijk. 50 % is neutraal.

15,2 % van de ouderen uit Dentergem zijn de afgelopen jaren verhuisd. Voornaamste redenen : gezondheidsproblemen, aantrekkelijke omgeving, huisvestingsproblemen.

Leefomstandigheden in de wijk. Voornaamste minpunten : druk verkeer, te weinig voorzieningen, weinig kennissen/familie/vrienden. Toch zijn de percentages laag in vergelijking met West-Vlaanderen en Vlaanderen.

In Dentergem worden kruidenierszaak, slager en bakker gemist als basisvoorziening.

1 op 5 geeft aan dat er tekort is aan mobiliteit, 1 op 6 tekort aan openbare toiletten en 1 op 7 tekort aan rustbanken. Ook hier wordt het tekort meer ervaren als men ouder wordt. In het laatste jaar werden reeds een aantal rustbanken bijgeplaatst.

Verder is het gebrek aan bank en post een zorg van de ouderen.

2. Gezondheid, zorg en hulpverlening.

Gezondheidstoestand.

De ouderen geven aan meest problemen te hebben met zware inspanningen, trappen lopen, buigen en tillen. Ook hier verhogen de problemen met de leeftijd en de vrouwen hebben er meer last van.

1 op 4 geeft aan het laatste jaar minsten één maal te zijn gevallen. Bij de 80 jarigen is dit 1 op 2.

52 % geeft aan slecht te zien, zonder een bril nodig te hebben.

30 % geeft aan slecht te horen.

23 % geeft aan moeite te hebben om zich recente zaken te herinneren.

Hulpnetwerk.

4 % geeft aan op niemand beroep te kunnen doen. Meest kan men beroep doen op partner, dochter of zoon.

1 op 4 geeft aan beroep te kunnen doen op burens of vrienden.

Zorgafhankelijkheid.

14 % is afhankelijk voor persoonlijke zorg, 25 % voor het huishouden en 15 % voor persoonlijke verplaatsingen. Voor de persoonlijke zorg en de persoonlijke verplaatsingen zijn de vrouwen meer afhankelijk dan de mannen. Ouderen met een beperkt inkomen zijn tevens meer zorgafhankelijk. Dit ligt hoger in vergelijking met West-Vlaanderen en Vlaanderen.

Ouderen in Dentergem krijgen gemiddeld 6 uur zorg waarvan vaakst door een kind, partner of huisarts. Bij hulp van een organisatie komen poetsdienst, thuisverpleging en dienst gezinszorg meest voor. Ook van warme maaltijden en vervoer wordt frequent gebruik gemaakt. De ouderen geven aan tevreden tot zeer tevreden te zijn over de verkregen hulpverlening. Indien men niet tevreden is, gaat het vooral om te weinig hulp, geen of te weinig hulp bij verlof of in het weekend en te duur.

Informatie over de hulpverlening krijgt men meestal van kinderen, huisarts en familie, de mutualiteit, gemeente en het OCMW.

3. Welbevinden.

De ouderen geven een ruime 7/10 voor de huidige kwaliteit van het leven. Dat vermindert wel een beetje bij hogere leeftijd. Er is geen groot verschil met jaar geleden of toekomstig jaar.

Uitgebreidheid van en tevredenheid over het netwerk.

Meest contact hebben de ouderen met kinderen, kleinkinderen en burens.

6 op 10 geven aan niet éénzaam te zijn. Bijna 1 op 10 heeft ernstige eenzaamheidsgevoelens. Bij bejaarden met een beperkt inkomen geeft 1 op 3 aan ernstige eenzaamheidsgevoelens te hebben.

1 op 6 geeft aan slecht te slapen en wakker te liggen door kopzorgen.

1 op 20 geeft aan zich ongelukkig te voelen door gebrek aan zelfvertrouwen, spanning, gevoel van niks waard te zijn. Ouderen die moeilijk rond komen met het inkomen, hebben er bijna dubbel zoveel last van.

Depressieve neigingen.

95 % van de ouderen geeft aan tevreden te zijn over het leven. Maar 42 % geeft ook aan liever thuis te blijven. Andere negatieve ervaringen zijn verveling, hopeloosheid of zich waardeloos voelen.

De grootste problemen die ouderen ervaren in Dentergem zijn :

- Onveiligheid in het verkeer.
- Invullen van formulieren.
- Angst voor diefstal.

De onveiligheid in het verkeer is in Dentergem hoger dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen. Ouderen die moeilijkheden hebben om rond te komen met hun inkomen geven ook aan dat er gebrek is aan zorg en onvoldoende gezelligheid- en ontspanningsmogelijkheden in de wijk.

Onveiligheidsgevoel.

1 op 3 ervaart matige onveiligheidsgevoelens, 1 op 5 zelfs ernstige onveiligheidsgevoelens. Bij vrouwen is het percentage hoger dan bij mannen.

Mobiliteit.

De ouderen maken meest gebruik van eigen wagen, te voet, fiets en MMC om zich te verplaatsen. Openbaar vervoer is heel miniem.

4. Maatschappelijke participatie.

Activiteiten.

Ouderen ontspannen zich meest door wandelen/fietsen, tuinieren en op café gaan of uit gaan eten en winkelen voor genoeg.

Op café gaan komt bij mannen dubbel zoveel voor dan bij vrouwen. Reizen, uitstapjes maken en winkelen voor genoeg loopt gelijk bij mannen en vrouwen.

Verder geeft 1 op 4 aan boeken te lezen en 1 op 10 herstellingen te doen in huis. Dit is minder dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen.

Seniorenverenigingen.

De populairste verenigingen in Dentergem zijn verenigingen voor gepensioneerden (1 op 3), sportverenigingen, verenigingen die gehandicapten, bejaarden en kansarmen helpen (1 op 6). 9 op 10 bejaarden geven aan weet te hebben van het bestaan van ouderenverenigingen maar slechts 4 op 10 zijn lid van een ouderenvereniging. Dat is lager dan in West-Vlaanderen en Vlaanderen.

1 op 3 geeft aan in de toekomst geen lid te zullen worden van een ouderenvereniging. Hoe hoger het inkomen, hoe minder interesse om lid te worden.

Vrijwilligerswerk.

1 op 4 ouderen geeft aan één of andere vorm van vrijwilligerswerk te verrichten. Houden van gezelschap gebeurt vaakst. Op de tweede plaats administratief werk. Verder vormend, zorgend en maatschappelijk vrijwilligerswerk.

4 op 5 ouderen is niet van plan in de toekomst vrijwilligerswerk te doen, wat toch veel is.

Informele zorg en hulp.

Ouderen in Dentergem zorgen het vaakst voor de partner, kleinkinderen, ouders en kinderen. Toch zorgen 4 op 10 ouderen nooit voor de kleinkinderen.

Politieke interesse en ervaren politieke invloed.

6 op 10 ouderen geeft aan interesse te hebben in de politiek. Dat is iets hoger dan West-Vlaanderen en Vlaanderen. Vooral de hogere inkomenscategorie is geïnteresseerd.

Bijwonen culturele activiteiten.

85 % wonen nooit een culturele activiteit bij. De bibliotheek scoort het best met 1 op 10. Naarmate het maandelijks gezinsinkomen stijgt is de groep ouderen die frequent participeert groter.

13 % van de ouderen van Dentergem oefent af en toe een creatieve hobby uit. (beeld-expressie, beeldende kunst en zang).

Meer dan de helft van de ouderen is niet geïnteresseerd of de afstand is te groot of het tijdstip van de voorstelling ('s avonds).

Voor jongsenioren is tijdsgebrek de grootste reden, voor hoogbejaarden de mobiliteit.

Media.

Gemiddeld wordt er 3,7 uur televisie gekeken per dag. Jongsenioren minder, hoogbejaarden meer.

6 op 10 van de ouderen in Dentergem lezen dagelijks een krant. Slechts 15 % nooit.

8 op 10 raadplegen de gemeentelijke infobrochure. 1 op 6 doet dit niet.
Internet : 1 op 3 gebruikt het internet nooit. Meer dan de helft doet het wel dagelijks of meerdere keren per dag. Hoe jonger hoe vaker. Mannen meer dan vrouwen en hoe hoger het inkomen, hoe vaker er gebruik van gemaakt wordt.
9 op 10 van de ouderen gebruiken dit om te surfen en informatie op te zoeken. E-mail en contact met de familie is belangrijkst.
4 op 10 gebruikt de sociale media (facebook, twitter, ...) 1 op 8 maakt gebruik van skype en 1 op 3 voor online winkelen.

5. Tevredenheid met betrekking tot dienstverlening.

De ouderen van Dentergem zijn zeer tevreden over de dienstverlening van de gemeente en het OCMW (meer dan 9,5 op 10).
9 op 10 is tevreden over de dienstverlening van de politie en 8 op 10 over de zichtbaarheid van de politie (blauw op straat).
Over de verkeersveiligheid is de tevredenheid een stuk lager met 6 op 10. Over het cultuurbeleid is 9 op 10 tevreden.
De ouderen van Dentergem zijn zeer tevreden over de dienstverlening van de bibliotheek. Tevredenheid over de groeninfrastructuur scoort goed met 8 op 10, maar over de staat van de voetpaden is maar de helft tevreden.
Sport en recreatiemogelijkheden scoren dan wel weer goed met 9 op 10.
Over de huisvuilophaling en het containerpark zijn de ouderen zeer tevreden met meer dan 9 op 10.
De ouderen zijn tevreden over de ter beschikking gestelde lokalen maar zijn maar matig tevreden over de huurprijs van de lokalen (6 op 10). Waarschijnlijk te duur.
8 op 10 ouderen is tevreden over de sociale huisvesting in Dentergem.
Het sociaal huis scoort zeer goed met 9,5 op 10.
De dienstverlening met betrekking tot zorg kan rekenen op een zeer grote tevredenheid van minstens 8,5 op 10. Dit is het geval voor maaltijden aan huis, poetsdienst, bejaardenhulp, klusjesdienst, dagopvang, kortopvang, thuishulp en thuisverpleging.

6. Samenvatting

De bevraging gebeurde in 2019. De gegevens werden vergeleken met een databestand van 80.000 ouderen.

De bevraging behandelt 5 grote thema's :

- Woonsituatie en buurt.
- Gezondheid.
- Welbevinden.
- Maatschappelijke participatie.
- Tevredenheid gemeentelijke dienstverlening.

De analyse van het rapport geven ons een aantal cijfers over de leefsituatie van de ouderen in Dentergem. Op basis hiervan kan de gemeente/OCMW een seniorenbeleidsplan opmaken die onderbouwd is.

Het is ook wenselijk dat de Seniorenadviesraad (SAR) en ouderenverenigingen adviezen en insteken geven aan het beleid over noden die zij ervaren in het dagelijks contact met leeftijdsgenoten.

Niettegenstaande de cijfers voor Dentergem goed tot zeer goed zijn, zijn we er ons van bewust dat het toch nog beter kan. Het bestuur is er van overtuigd dat dit een goede start kan zijn voor verbeterpunten ten gunste van onze bewoners en in het bijzonder de ouderen.